

Курінна А.І.

аспірантка

Київський національний університет
культури і мистецтва

АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЕКСТЕР'ЄРІВ І ІНТЕР'ЄРІВ В ДИЗАЙНЕРСЬКОМУ ПРОЕКТУВАННІ ГОТЕЛІВ

Анотація. В статті досліджуються архітектурно-планувальні характеристики екстер'єрів і інтер'єрів в дизайнерському проектуванні готелів. Надзвичайно чітко окреслюються концептуальні засади, на яких будуються основні принципи створення і організації готельних приміщень, що на сьогодні є справою досконало актуальною з дизайнерським смаком і стилістикою.

Ключові слова: архітектурне планування, дизайнерське проектування, дизайн інтер'єрів, ексклюзивність екстер'єру, композиційне облаштування.

Аннотация. Куринная А.И. Архитектурно-планировочные характеристики экстерьеров и интерьеров в дизайнерском проектировании гостиниц. В статье исследуются архитектурно-планировочные характеристики экстерьеров и интерьеров в дизайнерском проектировании гостиниц. Чрезвычайно четко очерчиваются концептуальные базы, на которых строятся основные принципы создания и организации гостиничных помещений, которые на сегодня являются делом в совершенстве актуальным с дизайнерским вкусом и стилистикой.

Ключевые слова: архитектурное планирование, дизайнерское проектирование, дизайн интерьеров, эксклюзивность экстерьера, композиционное обустройство.

Annotation. Kyrinna A.I. Architecturally-plan descriptions of exteriors and interiors are investigated in the designer planning of hotel. In the article architecturally-plan descriptions of exteriors and interiors are investigated in the designer planning of hotels. Conceptual bases, on that basic principles of creation and organization of hotel apartments that for today are business to perfection actual with designer taste and stилистикой are built, are extraordinarily clearly outlined.

Key words: architectural planning, designer planning, design of interiors, exclusive exterior, composition arrangement.

Ступінь розробленості теми. Вивченням архітектурно-планувальних

характеристик інтер'єрів і екстер'єрів в дизайнерському проектуванні готелів займалися такі провідні вчені, як Ю. Ф. Волков, І. Ю. Ляпина, С. І. Байлик, Т.Л. Ігнат'єва, С.В. Безрукова та інші. В широкому обсязі ця тематика не є досконало вивчена і досліджена.

Мета статті. Вивчити і дослідити архітектурно-планувальні характеристики інтер'єрів і екстер'єрів в дизайнерському проектуванні готелів.

Постановка проблеми. На сьогодні аналіз архітектурно-планувальних рішень готелів, спроба вибрати найбільш раціональне рішення при спорудженні нового готелю або реконструкції вже існуючого є справою дуже турботливою, що потребує досконалого обґрунтування проектних робіт. В умовах економічної кризи ще актуальнішим став правильний вибір шляху на самому його початку. Таким чином, планування готелю, що називається, з фундаменту, що завжди вимагало до себе досить багато уваги, зараз стало просто обов'язковим для вивчення, щоб уникнути великих фінансових втрат і краху свого бізнесу.

Результати досліджень. Сучасний готель покликаний створити комфортабельні умови для ночівлі туриста і надати йому ряд додаткових послуг. Будівництво і реконструкція будівлі готелю вимагає великих інвестицій. Основні принципи при спорудженні будівель готелів такі:

1. Будівля (чи комплекс будівель) повинні органічно вписуватися в довкілля, зберігаючи особливості ландшафту.
2. Слід враховувати природно-кліматичні чинники, температуру і вологість повітря, кількість опадів, інсоляцію, швидкість вітру і ін.
3. Архітектурне, конструктивне і планувальне рішення будівлі не мають бути надмірно дорогими. Планування будівлі повинне забезпечувати економічність його експлуатації.
4. При проектуванні будівлі певну роль грають рекламні міркування: оформлення фасаду, що підкреслює престижність готелю; встановлення рекордів певного напрямку (спорудження найвищої, самої екзотичної будівлі і так далі), і ін.
5. Планування будівлі повинне забезпечувати раціональну організацію обслуговування і відповідний комфорт таким, що проживає, відповідати функціональним вимогам.
6. Будівля повинна відповідати естетичним, технічним, санітарно-гігієнічним, екологічним нормам і рекомендаціям. Слід передбачати можливість реконструкції будівлі. [4]

При проектуванні готельного підприємства можуть бути застосовані наступні системи забудови: централізована, блокова, павільйонна, змішана. Централізована система забудови характеризується тим, що громадська і житлова частини знаходяться в об'ємі однієї будівлі. Це дозволяє чіткіше організувати вільну від забудови територію, збільшити зону зелених насаджень і відпочинку, зберегти природний ландшафт. Але при цьому недостатньо ізольовані функціональні групи приміщень, можливі небажані перетини людсь-

Надійшла до редакції 12.01.2012

ких потоків. При однаковій місткості готелю її будівля в цьому варіанті будівля матиме максимальну поверховість, що не завжди бажано.

При блоковій системі забудови готельний комплекс розділений на декілька корпусів, сполучених між собою. Блокова система забудови вимагає більшої площі ділянки, але при правильному плануванні будівель дозволяє ізолювати функціональні групи приміщень. Використовується в умовах складного рельєфу і в умовах відносно суворого клімату.

Павільйонну систему забудови складають будівлі, що окремо стоять. Зв'язок між ними здійснюється по пішохідних доріжках. Таку систему забудови доцільно застосовувати при будівництві готельних підприємств для відпочинку в умовах складного рельєфу, а також установ, експлуатованих в певний сезон (наприклад, в літній період).

Змішана система забудови є універсальною і враховує недоліки і переваги трьох інших систем. При рішенні генеральних планів готельних підприємств необхідно передбачити можливості перспективного розвитку проектного об'єкту і переходу на інший режим функціонування.

Блок приміщень житлової групи є основним в готелях будь-якого типу. Ці приміщення складають більше 50% об'єму будівлі і є житловими кімнатами - номери, а також безпосередньо пов'язані з ними допоміжні і службові приміщення. Житлова частина переважно розташована на внутрішніх верхніх поверхах, тоді як перший або другий поверх призначаються під загальні приміщення і зали ресторану. Сполучення з житловою частиною, як правило, здійснюється через готельний вестибюль (хол), де відбувається прийом гостей. У деяких готелях з метою полегшення доступу до номерів їх розташовують на першому поверсі в тій частині будівлі, яка найбільш віддалена від приміщень, призначених для загального відпочинку і звеселянь. Такі номери користуються величезним успіхом у людей хворих (інвалідів) або що погано переносять підйом в ліфті.

Основне значення при проектуванні житлової частини має встановлення так званого конструктивного модуля. Прийняте розставлення вертикальних елементів конструкцій, колон або стін визначає величину житлових номерів, а також зовнішній і внутрішній вигляд. Існують три способи установок конструкцій по відношенню до класифікації жител:

1. Конструктивна схема, рівна одному житловому номеру. В цьому випадку отримують усі номери однаковими, що дозволяє запроєктувати з одного боку коридору глибші номери (на дві людини), а з іншої - дрібніші (на одну людину).
2. Конструктивна схема, рівна двом житловим номерам. В цьому випадку з'являється можливість довільного розділення номерів, наприклад, на дві людини і номер на одного, два однакові номери або апартамент. Ця система дає великі можливості у виборі житлової структури.
3. Конструктивна схема, заснована на системі подовженого розміщення, при якому досягається довільність розділення на житлові номери незалежно від конструкцій. Чинником, стримуючим до певної міри

розділення на житлові номери, є внутрішній пояс конструкцій, який пов'язаний з системою санітарних вузлів. Це дозволяє отримувати довільні розміри житлових номерів, визначувані лише рівномірним розподілом вікон.

Структура житлових номерів може бути встановлена в деякій мірі залежно від характеру готелю. Наприклад, готелі для відпочивальників повинні мати більше двомісних номерів, а міські готелі - більше одномісних номерів. Туристські готелі не можуть мати точно певної структури у зв'язку з невстановленим складом екскурсій.

Сучасні номери, як правило, складаються з житлової кімнати (чи кімнат), передньої та санвузла. Із загальної площі однокімнатного номера житлова в основному займає більше 70%, передня 12-15%; санвузол - 13-22%. Разом з однокімнатними номерами на 1-2 чоловік в деяких готелях є однокімнатні номери на 3-4 чоловік. З метою підвищення комфорту проживання такі номери роблять з двох житлових кімнат із загальною передньою і санвузлом. У ряді готелів, призначених в основному для молоді, спортсменів, туристів, частково є номери-гуртожитки на 5 чоловік і більше [1].

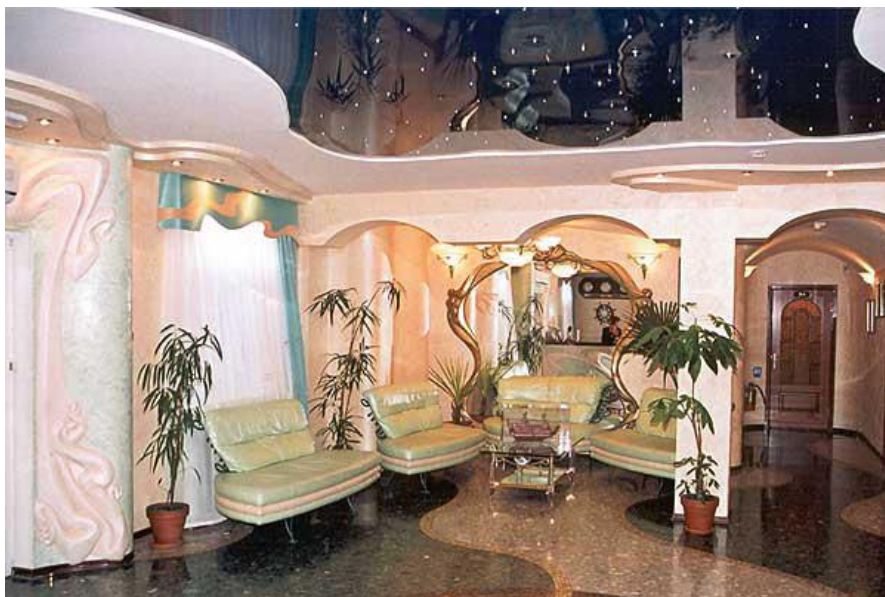
Блок групи приміщень адміністрації розміщується зазвичай на першому або другому поверсі будівлі готелю. Адміністрація керує роботою готелю, підтримує контакт з персоналом, а також із зовнішніми зацікавленими особами. Приміщення адміністрації повинні мати зручний зв'язок з блоками приймально-допоміжних приміщень, житла, громадського харчування.

Готельне підприємство є центром багатьох функціонально незалежних елементів як в житловій, так і в загальній частині, пов'язаних між собою в єдине ціле. Взаємозв'язок здійснюється за допомогою системи повідомлень, що складаються з коридорів, сходових клітин і ліфтів.

Основним елементом горизонтального руху в загальній частині є хол, в якому сходяться усі шляхи готелю. При правильному рішенні цієї частини основні приміщення з'єднуються чітко, просто, економічно, без заплутаних коридорів і додаткових переходів. Від організації вестибюля і рішення його інтер'єру складається враження про готель. Тому плануванню, обробці і устаткуванню вестибюля приділяють істотну увагу. У вестибюлях передбачаються наступні основні зони: інтенсивного пішохідного руху, екстенсивного пішохідного руху, рекреаційна, допоміжна.

Планувальне рішення вестибюля в кожному готелі індивідуальне. Вирішуються вестибюлі компактними, витягнутими уздовж фасаду будівлі або такими, що мають "глибинну", або змішану композицію. Навколо вестибюля або поблизу нього розташовують основні приміщення вестибюльної групи. Прийоми їх взаєморозташування різні, вони можуть розміщуватися уздовж однієї, двох або трьох сторін вестибюля. Зазвичай у вестибюлі організують спеціальну зону відпочинку і очікування, яку розміщують поза основними потоками руху і виділяють [5].

До основних прийомів зонування вестибюля відносять: застосування різноманітних обробних матеріалів, декоративного убрання, освітлення, перегородок; озеленення та ін.

*Оформлення вестибюля готелю
“Перлина Дніпра” (Київ)*

*Вирішення архітектури
і інтер'єру холу готелю
“Краун Плаза” (Київ)*

Від взаєморозташування головного входу в готель, стійкі оформлення і основних вертикальних комунікацій, дотримання технологічної їх послідовності (вхід - стійка оформлення - вертикальні комунікації) значною мірою залежить чіткість руху у вестибюлі і зручність користування ним.

Майже усюди готель сполучений з рестораном. Ресторани відносяться до прибуткових виробництв готельних підприємств і з'єднання їх в одному підприємстві з готелем є вигідним з фінансової точки зору.

У архітектурі сучасної будівлі ресторани зали викликають необхідність передбачити великі площі під допоміжні служби і приміщення в підвальній частині будівлі, на технічні споруди, абсолютно даремні для самого готелю (вентилятори, котельні і тому подібне).

Торгові зали частіше розташовують в межах перших двох-трьох поверхів будівлі. Іноді основні підприємства громадського харчування виділяють в самостійний блок, що примикає до житлового корпусу готелю, або в окремому блоці облаштовують тільки виробничі і обслуговуючі приміщення групи живлен-

ня. У деяких готелях торгові зали ресторанів підвищеної комфортності нерідко розташовують на верхніх поверхах будівель. Видова панорама слугує додатковим коштом залучення відвідувачів. Підприємства громадського харчування, в основному з нічним режимом роботи (нічні бари, іноді банкетні зали), нерідко розміщують в підвальному або цокольному поверсі. Денні бари поміщаються у вітальнях, холах, ресторанах при вестибюлях готелів.

Нині у пошуках методів підвищення рентабельності деякі готелі мають великі площі, призначені під магазини, виставки, вернісажі і тому подібне. У архітектурі будівлі таке об'єднання проявляється дуже сильно, оскільки магазини мають бути добре видні і легко доступні з тротуару вулиці, що проходить поблизу будівлі.

Архітектура готельних будівель залежить від призначення готелю. Архітектори і дизайнери можуть запроєктувати форму важкою або легкою, спокійною або динамічною, однотонною або кольоровою, домагаючись при цьому, щоб окремі частини будівлі узгод-

жувалися між собою і з усією будівлею в цілому. Таке узгодження призводить до єдиного враження гармонії.

Одні будівлі мають симетричну композицію, інші - асиметричну. Організаційне значення належить ритму, тобто чіткому розподілу елементів, що повторюються в певному порядку, і деталей будівлі: виступів, колон, вікон, площин стін, скульптур. Чергування елементів у вертикальному напрямі називається вертикальним ритмом, він надає будівлі легкість, спрямованість вгору. Чергування деталей в горизонтальному напрямі - горизонтальний ритм - надає будівлі приземкуватість, стійкість. [3]

Велика роль у виявленні форми будівлі і його деталей, в створенні виразного архітектурного образу належить освітленню.

Гра світла і тіні підкреслює композиційні особливості споруди, надає йому мальовничішому вигляду. Широко використовується в архітектурі колір.

Характер архітектурної обробки головного входу залежить від виду готелю. Архітектурне рішення входу в готель може мати різний масштаб від монументального і претензійного до скромного, майже магазинного. Вхідна стіна зазвичай закрита і відсунута відносно зовнішньої стіни будівлі. Вхід найчастіше не дуже високий, декілька сходиночок.

Однією з найістотніших проблем сучасної готельної будівлі є розміщення його на ділянці так, щоб перед готелем вивільнити достатнє по площі місце для устаткування підземних шляхів і місць стоянки автотранспорту. Сучасний турист усе рідше приїжджає поїздом, а усе частіше на автобусі або автомашині. Це спричиняє за собою необхідність такого розташування входу, щоб між основним поясом руху і входом в готель було місце для під'їзду 1-2 автобусів і декількох легкових автомашин.

Майже класичним є рішення у вигляді компактного масиву, що вписаного і органічно входить у вуличний ансамбль. Рідко зустрічаються готелі у вигляді масиву, що окремо стоїть. Приміщення з різними площами, формами і габаритами вписані в єдину сітку горизонталей і вертикалей зовнішнього вигляду будівлі. У Німеччині знайшло своє застосування архітектурне рішення готелів у вигляді складеного масиву - будівель з багатьма крилами у формі чотирикутника, підкови і тому подібне

Об'ємно-просторове рішення сучасних готелів різноманітне. У ряді проектів великих і малих готелів ускладнюється силует будівлі, що сприяє індивідуалізації вигляду кожного, полегшує його "впізнанність" з великих відстаней. У одних випадках ускладнення силуету досягається всякого роду надбудовами, в інших - своєрідним покриттям будівлі, а також іншими численними прийомами.

Каскадні типи будівель готелів частіше будують в курортних місцевостях, де плоскі виступи дахів поверхів, що пролягають нижче, можуть бути доцільно використані для організації відкритих, іноді озеленюючих терас, соляріїв і так далі. Нерідко каскадні композиції застосовуються при розміщенні готелів упопек рельєфу.

Серйозною проблемою композиційного рішення фасадів будівель готелів є правильна масштабна ха-

рактеристика споруди. Сучасні міста з їх широкими магістралями, великими просторами площ і великими житловими комплексами вимагають укрупнення масштабу будівель, що грають особливу роль в забудові. Це завдання не може бути вирішене тільки шляхом збільшення протяжності або висоти. У одних випадках вона досягається лаконічним рішенням висотної частини споруди з рівною гладінню стін, іноді суцільною сіткою вікон, що сприймається з великих відстаней як єдине ціле. У інших - створюється шляхом ускладнення форми, що призводить до великої пластики окремих його частин, які і визначають масштаб усієї споруди. Такі прийоми доцільніші у багатоповерхових будівлях готелів, що оглядають з великих відстаней. У ряді випадків укрупнення масштабу досягається контрастним протиставленням узагальнено вирішеної стіни висотної частини будівлі і низького і об'єму приміщень громадського призначення, що детальніше пропрацював.

Останнім часом у вітчизняній і зарубіжній практиці проектування і будівництва готелів набувають поширення нові прийоми просторової організації будівель з великими по площі і по висоті критими, такими, що часто озеленюють внутрішні дворами-атріумами, куди виходять загальні поверхові галереї. Створення таких атріумів дозволяє своєрідно вирішувати архітектурно-просторову організацію готелів і їх інтер'єри.

Висновки. На сьогодні, проектування архітектурних споруд готельного призначення широко використовується у всьому світі. Таким чином і наша країна з безмежними ідеями українських архітекторів і дизайнерів створює прекрасні споруди, що дивують навколишнє оточення сучасністю і дизайнерським смаком. Кожна концептуальна архітектурна ідея може бути втілена в життя на чітких початкових засадах, що обґрунтовуються в архітектурно-планувальних характеристиках екстер'єрів і інтер'єрів, в даному випадку, саме дизайнерського проектування готелів:

- проектування конкретно модульної системи архітектури;
- особливості організації приміщень;
- принципи облаштування фасадів архітектури і екстер'єру, як візитної картки відвідувачів;
- організація ландшафтного вирішення навколо готелю;
- створення комфортності, що проявляється в функціоналізмі.

Література:

1. Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация / С.И. Байлик. - К.: "ВИРА-Р", 2001. - 436 с.
2. Гостиничный и туристический бизнес: Учебник для вузов / (Под ред. проф. А.Д. Чудновского). М.: "ЭСКИМОС", 2005. - 361 с.
3. Жуков Г.С. Гостиницы / Г.С. Жуков. - М.: "ЮНИТИ-ДАНА", 2005. - 267 с.
4. Жуков Г.С. Эксплуатация гостиниц / Г.С. Жуков. - М.: "ЮНИТИ-ДАНА", 2003. - 348 с.
5. Ольхова А.П. Гостиницы / А.П. Ольхова. - М.: "Стройиздат", 2001. - 531 с.
6. Сенин В.С. Гостиничный бизнес: классификация гостиниц и других средств размещения / В.С. Сенин. - М.: "ЮНИТИ-ДАНА", 2003. - 431 с.